

letos natečaj naletel na slab odziv, saj so vsja dela poslali le trije avtorji. Razveseljivo pa je, da avtorji niso oddajali le posameznih diapozitivov, ki jih je bilo le sedem, ampak so pripravili tudi tri kolekcije. Te so predstavljale posledice neurja v dolini Lučnice, Planinsko polje in otočje Svalbard. Prejeli smo le en videoposnetek. Igor Drnovšek nam je poslal drugi del filma Življenje reke - Soča.

Vse prejete diapozitive je pregledala komisija v sestavi Stane Peterlin, mag. Milan Orožen Adamič in mag. Matej Gabrovec. Izbrala je štiri najboljše diapozitive, ki so objavljene v tej številki Geografskega obzornika. Poleg tega so bili vsi sodelujoči avtorji nagrajeni z brezplačno udeležbo na eni izmed ekskurzij Ljubljanskega geografskega društva po Sloveniji. Vsi boljši diapozitivi pa so bili predvajani 21. 2. 1992 v okviru Ilesičevih dnevov.

EKSKURZIJE IN PREDAVANJA LJUBLJANSKEGA GEOGRAFSKEGA DRUŠTVA

Drago Perko

O pomladanskih ekskurzijah in predavanjih Ljubljanskega geografskega društva smo vas podrobneje seznanili že v prvih dveh letošnjih številkah, zato vas tokrat le na kratko opozorjamo na majska in junjska dogajanja.

Ekskurzije:

● ENODNEVNI PLANINSKI POHOD PREKO BANJŠČIC (23. 5. 1992). **Prijave:** do 8. 5. 1992. **Cena:** člani 10 DEM, nečlani 12 DEM v tolarški protivrednosti po tečaju NBS.

● ENODNEVNA EKSKURZIJA NA JELOVICO IN V JAMO POD BABJIM ZOBOM (20. 6. 1992). **Cena:** člani 10 DEM, nečlani 12 DEM v tolarški protivrednosti po tečaju NBS. **Prijava:** do 11. 6. 1992.

● DVO IN POL DNEVNA EKSKURZIJA V GENOVO KOLUMBOVA RAZSTAVA (5.-7. 6. 1992).

Ekskurzija bo organizirana z Ljubljanskim geodetskim društvom in Zemljepisnim muzejem, kjer dobite vse informacije in podrobnejši program, ki je objavljen tudi v geodetskem vestniku 1/92.

Za vse ekskurzije se prijaviti najkasneje do datuma, ki je naveden v programu. Prijavite se lahko osebno v Zemljepisnem muzeju na Trgu francoske revolucije 7 med 9.00 in 13.00 ter 15.30 in 18.30 (tel. 213-537), ali pa na isti naslov pošljete prijavnico (objavljena je bila v prvi številki za leto 1991), ki ji priložite ček ali kopijo položnice. Prijava brez hkratnega plačila ne velja. Vsak udeleženec dobi kratek vodnik. Študentje imajo pri ekskurzijah po Sloveniji poseben popust. V primeru podražitve prevozov ali spremembe deviznega tečaja bomo morali podražiti tudi ekskurzije. V primeru objave vsaj en dan pred ekskurzijo vrnemo 50 % vplačanega denarja. Udeleženci potujejo na lastno odgovornost. Objavljamo še številko žiro računa LGD:

50100-620-133 05 1010115-1620908.

Predavanja:

● 19. maj 1992: Malta (Matej Trpin).

Predavanja, o katerih vas bomo kot običajno sproti obveščali v sobotnem "Delu" in na strani 360 teleteksta TV Slovenija, bodo vsak tretji torek v mesecu ob 19. uri na Oddelku za geografijo v predavalnici 233 ali 18 na Filozofski fakulteti v Ljubljani.

DELA ŠTEVILKA 8 Andreja Slavec

Dela številka 8 z naslovom Geografska problematika Severovzhodne Slovenije prinašajo prispevke z Medoddelčnega seminarja Oddelka za geografijo Filozofske fakultete v Ljubljani in Oddelka za geografijo Pedagoške fakultete v Mariboru, ki ga je slednji organiziral ob 30. obletnici svojega obstoja v Mariboru 11. 10. 1991.

Dela na 168 straneh prinašajo 14 referatov, med njimi 10 vsebinsko vezanih na Severovzhodno Slovenijo. Prvi trije referati se ukvarjajo s problematiko regionalizacije Pohorskega Podravja (dr. I. Gams), Subpanonske Slovenije (dr. B. Kert) in cilji bodoče upravno-politične reforme v Sloveniji (dr. I. Vrišer). Dva referata imata fizičnogeografsko vsebino. Dr. F. Lovrenčak predstavlja pedogeografsko regionalizacijo Pomurske ravnine, I. Žiberna pa značilnosti mestne klime Maribora. Večina člankov se ukvarja z družbenogeografskimi problemi Severovzhodne Slovenije. Dr. M. Pak v svojem članku podaja elemente demografskega razvoja v zgradbi Maribora, dr. B. Belec analizira razporeditev prebivalstva v Severovzhodni Sloveniji z vidika kraja bivanja in zaposlitve, D. Počkaj - Horvat pa se ukvarja s tipi demografskih območij v Subpanonski Sloveniji. Dr. V. Klemenčič v svojem članku obravnava Prekmurje kot tipičen primer nerazvitega obmejnega območja Slovenije, mag. U. Horvat ocenjuje primernost Rogle za različne oblike rekreacije, razvoj industrije v Mariboru s posebnim poudarkom na razvojnih dejavnikih pa obravnava A. Slavec. Dr. J. Kunaver je v svojem prispevku predstavil nekatere oblike transformacije geografske podobe Zgornjega Posočja, dr. M. Jeršič vpliv turizma na zaposlitveno strukturo v slovenskih turističnih krajih in A. Vovk vlogo geografije v GIS-u.

Dela št. 8 so pomemben prispevek k boljšemu poznavanju naravno- in družbeno-geografskih značilnosti Severovzhodne Slovenije in ga vsem zainteresiranim toplo priporočamo.

Dela lahko kupite na Oddelku za geografijo, Filozofska fakulteta, Aškerčeva 12. Cena je 300 SLT, za študente pa 150 SLT.

GEOGRAFSKI VESTNIK 62, 1990 Topole Maja

V letu 1990 smo v okviru proslave ob 100-letnici rojstva velikega geografa akad.

prof. dr. Antona Melika organizirali simpozij, na katerem smo poskušali ovrednotiti Melikov prispevek slovenski in jugoslovanski geografiji, pa tudi sorodnim strokam. Kar tretjino 62. številke, ki je sicer izšla z enoletno zamudo (l. 1991), predstavljajo jubilejni članki in zapisi pozdravnih nagovorov, posredovanih na simpoziju.

V nadaljevanju so nanizane tudi druge razprave in razgledi (nekateri referati z zborovanja ob 70-letnici geografije na ljubljanski univerzi decembra 1989), pa prispevki s področja izrazoslovja, književnosti, kronike in zborovanj.

O poteku, pomenu in odmevnosti Meliku posvečene proslave je v uvodnem članku spregovoril Ivan Gams. Sledi otvoritveni nagovor predsednika SAZU Janeza Milčinskega v katerem je poudaril Melikovo vsestranskost in predstavil osnovne mejnike v njegovem življenju. O Meliku, nekdanjem rektorju Univerze, je govoril njen predstavnik Boris Sket. France Bernik pa je predstavil slavjenca v vlogi predsednika Slovenske matic in opozoril na njegova prizadevanja za ohranitev njene avtonomije in za vrnitev prave vrednosti kulturi. Ivan Gams je analiziral Melikovo življenjsko delo in ločil tri obdobja njegovega delovanja: čas pred prvo svetovno vojno, ko so bila v ospredju vprašanja o narodnostnih idejah in narodnih mejah, obdobje med obema vojnama in čas po drugi vojni, ko je Melik opravljal tudi številne upravopolitične funkcije. Svojo dobo je dodobra zaznamoval; čas od konca dvajsetih do začetka šestdesetih let lahko imenujemo Melikovo dobo. Kot mentor je imel močan vpliv na geografsko raziskovalno usmerjenost.

Ostali članki osvetljujejo Melikovo delo na področjih, kjer je bil najbolj dejaven. Ivan Gams je ocenil njegov doprinos k regionalni geografiji, Igor Vrišer h geografiji slovenskih naselij, Danilo Furlan h klimatologiji, Peter Habič pa h geomorfologiji in krasoslovju. Ignacij Voje ga je predstavil kot zgodovinarja, o njegovem prispevku slovenski etnologiji pa piše Tone Cevc. Ker se k delom tega našega velikega geografa vedno znova vračamo, nam bo zelo dobrodošla njegova obsežna bibliografija, ki jo je pripravil Drago Meze.

V drugem delu je na prvem mestu razprava Jurija Kunaverja H geomorfologiji dolomitnega prevala Vršič v Julijskih Alpah, Osvetljuje vzroke nastanka prevala in recentne procese v močno pretirtem anizičnem dolomitu, poleg holocenskih pa tudi nekatere pleistocenske pojave. Opozarja, kako je človek vplival na intenziviranje destruktivskih procesov.

Poznavalec manjšinske problematike Milan Bufon se v članku Temeljni problemi geografskega preučevanja etničnih manjšin na primeru Slovencev v Italiji loteva teoretičnih vprašanj v zvezi z ugotavljanjem prostorske razširjenosti in številčnosti pripadnikov slovenske manjšine, pa tudi z načini njihove identifikacije. Ločeno obravnava klasična avto-

htona in novejša naseljitvena območja v Furlanski nižini.

Anton Sore podaja analizo umrljivosti v Celju v obdobjih 1921-1941 in 1946-1988. Išče povezave z letnim časom oziroma z nizkimi temperaturami in smogom. Upošteva starostne razlike in razlike po spolu in ugotavlja vzroke smrti. Kot kriterij razvitosti je uporabil razmerje med umrli doma in v bolnišnici.

Avtor zadnje razprave Prispevek geografije k razvoju podeželskih območij je Jörg Maier z univerze v Bayreuthu. Zgodovinskemu pregledu različnih pristopov k preučevanju podeželja sledi predstavitev osnovnih izhodišč regionalnega planiranja v deželi Oberfranken.

V Razgledu sta vključena članka Lojzeta Gosarja o vzgojnem pomenu geografije (poudarek na interdisciplinarnosti in sistemskem pristopu) in Igorja Vrišerja o aplikativni vrednosti geografskih preučevanj (pomen prilaganja vede družbenim interesom, kompleksnost raziskav). V okviru imenoslovja pa se Ivan Gams ukvarja z imeni za obalno regijo.

Razdelek Književnost tokrat prinaša le poročila o tujih delih, Kronika pa vsebuje posvetila osemdesetletniku dr. Mavriciju Zgoniku, šestdesetletnikom prof. dr. Igorju Vrišerju, Andreju Briškemu, Ludviku Olasu in pokojnemu dr. Hansu Bobcku.

Na koncu lahko preberemo poročila o zborovanju ob 70-letnici geografije na ljubljanski univerzi 1989, srečanju slovenskih geografov v Portorožu 1990 in o več strokovnih srečanjih s tujimi geografi.

GEOGRAFSKI VESTNIK 63, 1991 Topole Maja

V zadnjem času je ta časopis za geografijo in sorodne vede, katerega izdajateljica je Zveza geografskih društev Slovenije, izhajal z zamudo, zato nas je številka prijetno presenetila. Omeniti je treba, da je bil medtem imenovan nov uredniški odbor in da je mesto glavnega in odgovornega urednika prevzel dr. Andrej Kranjc. Leto uveljavitve slovenske državnosti naj bi pomenilo tudi mejnik v izhajanju našega časopisa. Za zdaj se spremembe kažejo v njegovi zunanji preobleki, prinesel pa naj bi tudi novosti v kakovostnem vsebinskem in oblikovnem smislu.

Vestnik, ki obsega 196 strani, je izšel z denarno pomočjo Ministrstva za znanost in tehnologijo Republike Slovenije v 800 izvodih.

Prispevki si sledijo po bolj ali manj ustaljenem redu: glavnino predstavljajo razprave, razgledi in metode, v drugem delu pa so ocene oziroma predstavitev književnih del, kronike in poročila o priznanjih, odlikovanjih in zborovanjih.

Posebej moramo omeniti uvodnik, ki je povzetek članka Ivana Gamsa, objavljenega ob nastopu naše samostojnosti v mednarodni